

טיפול בקר לפי סוג הדם?

צה B יש קשר לתכולת השומן בחלב. מנהלי מכונים להזרעה גילו עניין רב בעבר דה המתנהלת באוהאיו. אחד ממדעני אוהאיו ציין כי לדעתו לא רחוק היום בו ייקבעו סוגי הדם של הפרים במכוני הזרעה וכן של הפרות המשתייכות לעדרים המשתמשים באותם המכור נים.

מעבדות לקביעת סוג הדם מוכנות כבר לפי עולה. כיום גובה מעבדת האוניברסיטה באור האיו 7 דולר עבור כל קביעת סוג דם. גם בקליפורניה ובויסקונסין ישנן מעבדות היכולות להעניק שירות דומה.

באשר לטיפול פרות כלאיים נראים סיכויים להצלחה על יסוד התוצאות שנתקבלו מהכלאות קווים שטופחו מזיווגי קרובים משך מספר שנים. פותחו מספר קווים בעלי תכונות ייצור משובחות ועתה נערכים מבחנים על מנת לקבוע מהו כושר ה"הרפסה" (השתלבות) בין קווים אלה. ידיעה זו דרושה למכוני ההזרעה. מדעני אוהאיו סבורים, כמו כן, כי מישוש רקמות העטין המתפתחות אצל העגלה יתגלה כקנה-מידה נאמן יותר לפעולות סלקציה מאשר הנתונים על תנובת האם. עד כה נבחנו בדרך זו 3,500 עגלות ולגבי 2,000 מהן יש כבר נתוני תנובה.

בחיפושיהם אחר דרכים בטוחות יותר לביצוע הזיווגים המוצלחים ביותר וכן להערכת כושר ההנבה של הצאצאים, קבעו מדעני אור האיו 7 גורמים והעניקו להם את הניקוד הבא:

2	תנובת האם
2	מבחן האב על יסוד 5 בנות
2	טיפוסיות האם
1	טיפוסיות האב
4	מישוש רקמת העטין
3	משקל העגלה (בת 3 חדשים)
5	צירופים של סוגי הדם

באוהאיו מתבצע ניסוי הטיפוח הגדול ביר תר שנערך אי-פעם בארה"ב בטיפול בקר חלב; הניסוי מקיף 3,000 ראש ב-10 עדרים. "אנו שואפים להשיג ייצור חסכוני יותר של

אנשי המדע בודקים מספר דרכים חדשות לטיפול פרות גבוהות תנובה, אולם — בהתאם לניסויים שנערכו לאחרונה באוהאיו, שלושה רעיונות הנם בעלי סיכויים טובים במיוחד:

1. זיווגים בהתאם לסוג הדם של הפרה והפר. הצירוף הנכון, פירושו: צאצאים גבוהי תנובה.

2. פיתוח קווים טהורים ביותר על ידי זיווגי קרובים ואחר כך ליצור צאצאי כלאיים בין קווים כאלה על מנת להביא לידי ביטוי את און הכלאיים בצאצאים.

3. ברירת עגלות בעלות כושר הנבה תר רשתי גבוה על יסוד מישוש רקמת העטין המתפתחת.

כך, למשל, מצאו החוקרים מאוהאיו כי פרות בעלות סוג דם מסוים מסוגלות לייצר יותר חלב ושומן, וכנראה אף יותר חומרים מוצקים חסרי-שומן (מח"ש), מאשר פרות בעלות סוגי דם אחרים.

דוגמה: פרות הנוחלות את סוג הדם A רק מאחד ההורים (הן, איפוא, הטרוזיגוטיות לגבי תכונה זו) מניבות ב-225 ק"ג יותר חלב וב-4.5 ק"ג יותר שומן לשנה מאשר פרות בעלות סוג דם אחר. הן אף עלו בתנובתן על הפרות הטהורות לגבי סוג הדם A (הומוזיגוטיות).

המדענים מביעים את ההשערה שהבהמות ההטרוזיגוטיות הנן כנראה יותר חסונות בגופן. אותם מדענים סבורים כי כצעד ראשון אפי' שר לתכנן, בהתאם לממצא זה, את השימוש בפרים ממכוני ההזרעה. פרה בעלת הגורם A תזרע מזרמתו של פר שאינו מכיל כלל גורם זה והיפוכו של דבר בפרה החסרה את הגורם הזה; על ידי כך יתקבלו צאצאים בעלי ההרכב הרצוי ובעלי כושר הנבה גבוה יותר.

החוקרים בודקים אף את סוגי הדם האחרים; הם מצאו, למשל, כי וולדות בעלי סוג הדם L הנם בעלי משקל-לידה נמוך יותר, ואף לאחר הלידה התפתחותם איטית יותר.

כמו כן ישנן עדויות, מעבדות מחקר שנערך כן באוהאיו ובשבדיה, כי לסוגי הדם מן הקבר

פרים רק מייבוא ?

שלא תמיד הפוטנציאל הזה מנוצל. על עגל אחד כזה אני מביא להלן את הפרטים לידיעת ציבור הבוקרים והנוגעים בדבר, למען עורר תשומת-לב לעובדה הנ"ל. יצוין מראש, שבעגל זה זורם דמם של שני הפרים הטובים ביותר שנתגלו עד עתה בארץ ; אם העגל — בת "דנדי" ואביו הוא "קישון". הנני מביא להלן את תנור בות האם ואלו של בנותיה ושל אחותה.

חלקם של העגלים והפרים מארצות-הברית בהעלאת התנובה בעדרי הארץ הוא רב ; על כך אין עוררין, אבל בכך נעוצה גם סכנה של הסתמכות-יותר על חוץ-לארץ, כמקובל בציבור הרחב בכלל, שכל "תוצרת-חוץ" היא משובחת יותר.

יש לנו בארץ גרעין רציני למדי של אמהות, שאושרו לגידול עגלים לרבייה, ומתקבל הרועם

האם	האב	התקופה	ק"ג חלב	ק"ג שומן	% השומן	חלב, ממוצע יומי	ימי-חליבה	הערות
"אילת"	דנדי	1	5,597	212	3.8	19.9	281	
		2	5,511	211	3.8	20.5	268	
		3	6,481	253	3.9	20.9	310	
		4	7,119	246	3.8	25.0	285	
בת ראשונה								
"אבוקה"	קישון	1	6,989	256	3.66	16.9	413	אחות מלאה לעגל ; חלתה והוצאה
בת שניה								
"אושח"	נס	1	5,629	196.5	3.49	19.7	285	יובשה כעת
אחות "אילת"								
"אבירה"	חמד (?)	1	4,275	164	3.83	16.9	253	בת פר בלתי ידוע
		2	4,659	170	3.62	18.2	256	
		3	6,361	243	3.82	16.9	375	
		4	5,376	176	3.27	19.9	270	
		5	5,803	213	3.68	18.9	307	

הצליח בכך ברבות מבנותיו. חבל מאוד שעגל כזה, בעל ערך טיפוסי רב, לא ינוצל לרבייה, ואסיים בהערה :

לפי בקשת הח' ברענן הוזרעה "אילת" בכל השנים בזירמת פרים בדוקים בלבד, עד שסוף-סוף זיכתה אותנו בעגל אחד (איננו מצטערים, כמובן, על הבנות שנולדו). נציגי א. ל. מ. שראוהו בגיל כמה שבועות, פסלתו בגלל מבנה גופו (דור 4), אבל לעומת דנדי בגילו (שנה אחת) הרי נראה בנה של "אילת" יפה יותר ומפותח יותר. א. י.

אם אילת (אימה), שהיא בת פר בלתי ידוע, הניבה בתשע תקופות חליבה — 51,631 ק"ג חלב (אושרה כאלופה) ; ממוצע שנתי מכל התקופות 5,736 — 1,927 ק"ג שומן — 3.73% יש להצביע על היציבות באחוז השומן, שאפילו "דנדי" לא "הצליח" להפחיתו, אם כי

כמויות חלב, שומן, ומשקל גוף גדולים יותר, אלה דבריו של לדביק, אחר החוקרים הראשיים בצוות מדעני אהאיו. ריק בראון (מתוך "פארמרס דיג'סט", דצמבר 1960)